

บทที่ ๑

บทนำ

การดำเนินชีวิตทุกวันนี้มักประสบกับการเสี่ยงภัยอยู่ตลอดเวลา นอกจากภัยอันตรายที่มีผู้คอยทำร้ายในฐานะที่เป็นศัตรูหรือเพื่อชิงทรัพย์ ยังมีภัยอื่น ๆ ที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน และที่ทราบอยู่แล้วว่าวันหนึ่งอาจเกิดขึ้น อันจะทำความเสียหายให้แก่ร่างกายหรือทรัพย์สินซึ่งนับวันจะทวีขึ้น ที่เป็นเช่นนั้นเพราะความเจริญทางวัตถุและการประดิษฐ์คิดสิ่งอำนวยความสะดวกมีมากขึ้น และสิ่งเหล่านี้จะทำให้ภัยบางประเภทมีขึ้น ส่วนในภาครัฐกิจผู้ที่ดำเนินการธุรกิจก็ต้องมีการเสี่ยงภัยไม่น้อยกว่าบุคคลธรรมดาเลย เพราะธุรกิจใด ๆ ก็ตาม นักธุรกิจจำต้องมีการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนด้านกำลังทรัพย์หรือกำลังคนก็ตาม จึงจำเป็นที่จะต้องหาทางป้องกันการลงทุนไม่ให้สูญเสียไปเพราะการเสี่ยงภัย นักธุรกิจจึงต้องหาวิธีการที่จะจำกัดการเสี่ยงภัยเช่นกัน

การจำกัดการเสี่ยงภัยนี้อาจทำได้โดยการจำกัดการเสี่ยงภัยด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยผู้อื่น เช่น มีความระมัดระวัง มีเครื่องมือป้องกันภัย หรือการสะสมเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยนั้น ๆ ซึ่งในการดำเนินการจำกัดการเสี่ยงภัยด้วยตนเองนั้นเป็นการยากลำบากถึงแม้จะมีความระมัดระวังแต่ก็มีบางครั้งที่ตนเองอาจพลั้งเผลอได้ หรือในการใช้เครื่องมือป้องกันภัย คนที่มีรายได้น้อยก็อาจจะลำบากที่จะหาเครื่องมือมาใช้ในบ้าน ถ้าเกิดการเสียหายใหญ่ ๆ เครื่องมือเหล่านั้นอาจช่วยระงับได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ส่วนการสะสมเงินสำรองนั้นก็จำเป็นต้องมีรายได้อ่างสูงพอเพื่อจะได้กั้นเงินไว้สำหรับเหตุการณ์ในอนาคต ซึ่งก็คงมีจำนวนไม่มากพอที่จะเอาเงินจำนวนนั้นมาชดเชยค่าเสียหายได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องหาวิธีการใหม่ที่จะช่วยจำกัดการเสี่ยงภัยให้ลดลง และเมื่อมีการเสียหายเกิดขึ้นก็มีเงินมาชดเชยค่าเสียหายได้เพียงพอ

วิธีการดังกล่าวคือการโอนความรับผิดชอบในการเสี่ยงภัยไปให้อยู่ซึ่งหมายถึง
บริษัทประกันภัย

จะเห็นได้ว่า บริษัทประกันภัยจะเป็นผู้ที่ค่าประกันภัยที่คนรับประกันแก่บุคคล
ทั้งหลายหรือธุรกิจต่าง ๆ เมื่อก่อนนั้นเกิดขึ้น นั้นยอมหมายความว่า บริษัทประกันภัย
ต้องมีฐานะการเงินที่มั่นคงพร้อมเสมอที่จะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยที่
ประสบกับวินาศภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้โดยมีชักช้าหรือประวิงเวลากว่าที่ควรจะเป็น
การที่บริษัทประกันภัยจะมีฐานะการเงินมั่นคงได้ก็ขึ้นอยู่กับภาระดำเนินงานของธุรกิจ
ประกันภัยเองที่ต้องดำเนินงานอย่างรอบคอบและระมัดระวัง พร้อมทั้งตระหนักอยู่เสมอ
ว่ามีภาระหน้าที่ที่จะต้องช่วยลดความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบวินาศภัยที่เอาประกันอยู่ ซึ่ง
ในการนี้ทางรัฐบาลได้มีกฎหมายควบคุมการดำเนินงานของบริษัทประกันภัยอย่างใกล้ชิด
ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๐๐ ทั้งนี้ เพราะตระหนักดีว่า บริษัท
ประกันภัยต้องให้หลักประกันที่มั่นคงแก่ผู้เอาประกันภัย โดยมีสำนักงานประกันภัยใน
กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทประกันภัยทั้งหลาย อีกทั้ง
ทำการประเมินฐานะการเงินของบริษัทประกันภัยว่ามั่นคงเพียงไร เพื่อความสบายใจ
และปลอดภัยของผู้เอาประกันภัยทั้งหลาย นอกจากการควบคุมของรัฐบาลแล้ว ยังมี
การควบคุมโดยสถาบันประกันภัยซึ่งหมายความว่าบริษัทประกันภัยใดร่วมกันควบคุมกัน
เอง โดยตั้งเป็นสมาคมขึ้นและให้บริษัทประกันภัยต่าง ๆ เป็นสมาชิก สมาคมฯ ทำ
หน้าที่เป็นตัวแทนของสมาชิกในการติดต่อกับรัฐบาลและมหาชน นอกจากนั้น สมาคมฯ
ยังมีบริการที่จะช่วยสมาชิกในค่านเทคนิคต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการรับประกันภัยด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อเป็นการศึกษาดังอุปสรรคและข้อขัดข้องที่สำนักงานประกันภัยประสบอยู่
ในการประเมินฐานะการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ตามกฎหมายและประกาศของกระทรวงพาณิชย์ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงข้อกำหนดและ
ประกาศของกระทรวงพาณิชย์และการใช้หลักเกณฑ์การประเมินฐานะการเงินดังกล่าว

ว่าจะมีผลกระทบที่เนื่องต่อฐานะการเงินของบริษัทอย่างไรบ้าง และยังได้ศึกษาถึง
ข้อดีข้อเสียที่เกิดขึ้นกับบริษัทในการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์นั้น

ประโยชน์

จากการศึกษาทั้งโดยการวิเคราะห์เหตุและผลต่าง ๆ และการออกแบบสอบถาม
บริษัทประกันวินาศภัยในเรื่องการประเมินราคา ทำให้ทราบถึงอุปสรรคและข้อดีของ
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินฐานะการเงินของบริษัทประกันวินาศภัย
เพื่อสำนักงานประกันภัยจะได้นำมาพิจารณาข้อดีข้อเสียของทั้งนี้ เพื่อให้
หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินฐานะการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยได้ผลเป็นหลักประกัน
ความมั่นคงแก่ผู้เอาประกันภัยทั้งหลายตลอดจนธุรกิจประกันวินาศภัยด้วย.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย